

PROTOKOLL

for

møte i Omsetningsrådet

mandag 22. mai 2023 kl. 10:00

Digitalt møte

Møtet ble hevet kl. 10:40.

Til stede:	Björg Tørresdal, Thea Susanne Skaug, Bjørn Gimming, Vegard Vigdenes (vara for Tor Jacob Solberg), Trine Hasvang Vaag, Anne Jødahl Skuterud, Anne Berit Aker Hansen, Kristin Taraldsrud Hoff (vara for Gaute Lenvik), Bjørn-Ole Juul-Hansen, Arnfinn Hongseth og Marit Haugen
Forfall:	Tor Jacob Solberg, Gaute Lenvik
Fra Landbruksdirektoratet:	Nina Strømnes Rodem, Jørn Rolfsen, Marianne Tanberg Haugseth, Hans Peder Hvide Bang, Jannicke Jensen Myhre, Sander Mardal, Ida Louise Bjønness, Hege Heiberg, Kari Helen Telfer, Mari Vengnes, Ellen Karin Solevåg og Pål Stiansen (revisor)

Saksliste

039/23	Godkjenning av innkalling og dagsorden.....	2
040/23	Godkjenning av protokoll fra forrige møte.....	4
041/23	Orientering fra markedsregulator.....	6
042/23	Kjøtt – dispensasjon fra kravet om 7 års tinglysing mot grisehold.....	8
043/23	Alle - Delegerte saker - Rapportering til Omsetningsrådet i møte 22. mai 2023.....	11
044/23	Omsetningsrådet - Årsmelding og regnskap for 2022.....	13

Sak nr.: 039/23	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 22.05.2023	Tittel: Godkjenning av innkalling og dagsorden	Saks nr.: 23/38503-1

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Innkalling og dagsorden godkjennes.

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Saksdokumentene er sendt ut elektronisk til medlemmer og varamedlemmer. Dokumentene er også lagt inn i skyløsningen Jottacloud.

Sak nr.: 040/23	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 22.05.2023	Tittel: Godkjenning av protokoll fra forrige møte	Saks nr.: 23/38503- 2

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Protokollen fra møtet 20. april 2023 godkjennes.

Godkjenning av protokoll fra forrige møte

Det har ikke kommet merknader til utsendt protokoll.

I e-post av 28. april 2023 informerte sekretariatet rådet om en skrivefeil i sak 18/23 «Kjøtt, egg og fjørfekjøtt – Regnskap for Opplysningskontoret for egg og kjøtt 2022». Beløpene i punkt 3 og 4 i vedtaket var byttet om. Dette ble rettet i foreløpig protokoll etter at rådet var informert om feilen.

Sak nr.: 041/23	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 22.05.2023	Tittel: Orientering fra markedsregulator	Saks nr.: 23/38503- 3

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Presentasjonene fra markedsregulatorene tas til orientering.

Orientering fra markedsregulator

Det ble gitt følgende orienteringer fra markedsregulatorene:

- Korn Anne Jødahl Skuterud
- Kjøtt og egg Trine Hasvang Vaag
- Melk Marit Haugen

Presentasjonene er lagt ut i skyløsningen Jottacloud.

Sak nr.: 042/23	Sektor: Kjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 22.05.2023	Tittel: Kjøtt – dispensasjon fra kravet om 7 års tinglysing mot grisehold	Saks nr.: 23/37839- 2

Beskrivelse

Omsetningsrådet vedtok i sak 96/18 den 21. november 2018 en midlertidig retningslinje om utkjøpsordning med tilskudd til produsenter som slutter med svinehold.

En aktør søkte om å bli med på ordningen 5. april 2019. Han avsluttet produksjonen av svin i tråd med avtalen, men fordi negativ servitutt om forbud mot grisehold i 7 år ikke ble tinglyst, kunne ikke tilskudd utbetales. I følge e-post fra Nortura 21. april 2023 beror det på en misforståelse angående hvem som skulle sørge for tinglysing.

I følge retningslinjens punkt 8 skal følgende negative servitutt tinglyses: «Forbud mot grisehold i en periode på 7 år etter tinglysningsdato. Gjelder denne eiendom og senere utskilte parseller.»

Det er nå tre år siden svineproduksjonen på gården opphørte. Nortura ber nå på vegne av produsenten om dispensasjon for kravet om 7 års forbud og ber om at kravet om opphold i svineproduksjon reduseres til 4 år.

Det er ingen dispensasjonshjemmel i retningslinjen og saken legges derfor fram for Omsetningsrådet.

Hjemmel

Midlertidig retningslinje om utkjøpsordning med tilskudd til produsenter som slutter med svinehold fastsatt av Omsetningsrådet 21. november 2018.

Forskrift av 22.10.2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer (markedsreguleringsforskriften), § 7-1.

Forutsetninger

Vedlegg

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Med hjemmel i § 7-1 i markedsreguleringsforskriften dispenserer Omsetningsrådet fra punkt 8 i midlertidig retningslinje om utkjøpsordning med tilskudd til produsenter som slutter med svinehold av 21. november 2018. Per Odd Sende kan tinglyse forbud mot svineproduksjon i 4 år fra tinglysningsdato.

Kjøtt – dispensasjon fra kravet om 7 års tinglysning mot grisehold

Bakgrunn

I e-post datert 21. april 2023 skriver Nortura Totalmarked følgende:

«Per Odd Sende tegnet avtale om avviklingstilskudd 5. april 2019 hvor han forpliktet seg til opphold i svineproduksjonen i 7 år. I henhold til avtalens pkt. 4) skal det ikke forekomme svinehold på eiendommen i en periode på minst 7 år etter at avtalen er tinglyst.

Sende avsluttet svineproduksjonen i tråd med avtalen. Ved telledato høsten 2019 var alle purkene slaktet, og det var kun noen slaktegris på gården. Ved telledato våren 2020 var det ingen gris på gården og har ikke vært siden. Imidlertid har avtalen så langt ikke blitt tinglyst, og følgelig er det ikke utbetalt noe tilskudd. Etter det vi forstår, skyldes manglende tinglysning at det har vært en misforståelse ang. hvem skulle sørge for tinglysningen, produsenten eller Nortura.

Sende ønsker nå å få avtalen tinglyst slik at tilskuddet kan utbetales. Da det allerede har gått 4 år siden avtalen ble inngått og 3 år siden svinholdet på gården opphørte, ønsker han at kravet om opphold etter tinglysning reduseres fra 7 til fire 4 år. Vi er enig med Sende i at det i dette tilfellet vil være urimelig å kreve opphør av griseholdet i sju år etter tinglysningsdato. Det ville i så fall bety at kravet til oppholdsperiode utvides fra 7 til 10 år for hans del.

Det er Landbruksdirektoratet som utbetaler tilskuddet, jf. punkt 4 i midlertidig retningslinje: «Tilskuddet utbetales til markedsregulator som videreformidler til produsent. Utbetaling til markedsregulator skjer når markedsregulator dokumenterer overfor Omsetningsrådet (sekretariatet v/Landbruksdirektoratet) at det er inngått en avtale, avtalen er tinglyst og at det er mottatt leveringsbekreftelse fra et norsk slakteri hvor antall avlspurker purker omfattet av avtalen fremgår.» Selv om Nortura er avtalepart, er det Omsetningsrådet/direktoratet som i siste instans vurderer om betingelsene for å utbetale tilskuddet er oppfylt. Vi vil nødvendigvis ende opp i en situasjon hvor tilskuddet ikke kan utbetales, avtalen må tinglyses på nytt og det går enda lenger tid før Sende får pengene han har krav på. Derfor ber vi om en uttalelse fra Omsetningsrådets, eller sekretariatet v/ Landbruksdirektoratet om hvorvidt følgende negative servitutt tinglyst på eiendommen vil bli godkjent med tanke på utbetaling av tilskuddet: «Forbud mot grisehold i en periode på 4 år etter tinglysningsdato. Gjelder denne eiendommen og senere utskilte parseller».

Landbruksdirektoratets vurdering

I november 2018 vedtok Omsetningsrådet en midlertidig retningslinje som hadde til hensikt å redusere utbudet av smågris og dermed redusere tilførselen til markedet som var preget av overproduksjon. Gjennom tiltaket søkte rådet å legge grunnlag for et mer stabilt svinekjøttmarked framover.

Markedsregulator Nortura sto for det operative i gjennomføringen: utlysning av tilbud, inngåelse av kontrakter, oppfølging av søkerne og utbetaling av tilskuddet til de utkjøpte produsentene. Landbruksdirektoratet utbetalte fortløpende basert på dokumentasjon fra Nortura, signert søknad og utskrift fra grunnbok. Landbruksdirektoratet kontrollerte informasjonen mot Kartverkets eiendomsregister og siste tilgjengelige statistikk over produksjonstilskudd.

Landbruksdirektoratet mottok ikke papirene fra Nortura for Per Odd Sende. Nortura opplyser at han har søkt for 88 purker, tilsvarende et krav om tilskudd på 1 408 000 kroner. Det er ingen krav til søknads- eller rapporteringstidspunkt i retningslinjen, og kravet er derfor fortsatt gyldig.

I saken med Per Odd Sende er Landbruksdirektoratet enig med Nortura i at det er urimelig å

ilegge eiendommen og han personlig, forbud mot svinehold i 7 år fra tinglysingsdato, når tinglysingen skjer såpass mange år etter opphør av svineproduksjon. Landbruksdirektoratet vurderer det slik at det vil være rimelig å korte ned på tiden om forbudet mot svinehold til 4 år. Det vil fortsatt være i tråd med intensjonen i vedtaket fra november 2018. Videre er det et praktisk administrativt aspekt ved dette, da Landbruksdirektoratet kan avslutte kontrollen med ordningen i 2027, samtidig med at siste båndlegging av andre båndlagte eiendommer opphører.

I retningslinjen er imidlertid kravet om 7 års opphør av svineproduksjon helt klart bestemt. Det er ingen dispensasjonshjemmel, verken for markedsregulator eller Landbruksdirektoratet til å avvike fra dette eller andre krav i retningslinjen. Landbruksdirektoratet legger derfor fram saken for Omsetningsrådet, som har mulighet til å dispensere fra egne vedtak i henhold til § 7-1 i markedsreguleringsforskriften:

«§ 7-1. *Dispensasjon og utfyllende bestemmelser*

Omsetningsrådet kan gi dispensasjon fra og utfyllende retningslinjer til denne forskriften.»

Etter denne bestemmelsen kan Omsetningsrådet godkjenne at det dispenseres fra krav om 7 år og vedta at 4 år fra tinglysningsdato er tilstrekkelig for å få utbetalt tilskuddet.

Landbruksdirektoratet anbefaler at Omsetningsrådet med hjemmel i markedsreguleringsforskriftens § 7-1 dispenserer fra retningslinjens punkt 8 og godkjenner at Per Odd Sende og hans eiendom ilegges forbud mot svinehold i 4 år fra tinglysingsdato.

Sak nr.: 043/23	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 22.05.2023	Tittel: Alle - Delegerte saker - Rapportering til Omsetningsrådet i møte 22. mai 2023	Saks nr.: 23/35941- 2

Beskrivelse

Som et ledd i å effektivisere arbeidet delegerte Omsetningsrådet i sak 49/10 vedtaksmyndighet i noen saker av ikke-prinsipiell karakter til Statens landbruksforvaltning, slik det er gitt adgang til etter de endringer i omsetningsloven som trådte i kraft 1. januar 2010. Fullmakten ble videreført til Landbruksdirektoratet fra 01.07.2014, jf. vedtak i sak 51/14. Omsetningsrådet vedtok 22. juni 2020 Reglement for delegering av myndighet fra Omsetningsrådet til Landbruksdirektoratet som sekretariat for rådet.

Hjemmel

Reglement for delegering av myndighet fra Omsetningsrådet til Landbruksdirektoratet som sekretariat for rådet av 22. juni 2020, med hjemmel i lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 3 siste ledd.

Forutsetninger**Vedlegg****Møtebehandling**

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Oversikten over delegerte saker avgjort av Landbruksdirektoratet tas til orientering.

Alle - Delegerede saker - Rapportering til Omsetningsrådet i møte 22. mai 2023

Oversikt over delegerede saker til møtet 22. mai 2023.

Sak	Arkivnr.	Tittel
24/23	23/38147-2	Regnskap melk 2022 - vedtak om renteoppgjør
		Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over rente på mellomværende i 2022. 450 934 kroner tilbakebetales fra Tine SA til fondet for omsetningsavgift på melk.
25/23	21/67492-18	Renter avsetningstiltak kornåret 2022/23 gjennomført 2. halvår 2022
		Vedtak Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over rente på mellomværende for 4. kvartal 2022 tilsvarende 10 978 kroner i fondet for omsetningsavgift på korn sin favør.

Sak nr.: 044/23	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 22.05.2023	Tittel: Omsetningsrådet - Årsmelding og regnskap for 2022	Saks nr.: 23/38110- 1

Beskrivelse

Omsetningsrådet forvalter midler fra omsetningsavgiften, overproduksjonsavgift på melk, standardisert erstatning og kollektivt finansiert omsetningsavgift fra jordbruksavtalen. Det er i 2022 bokført 453,2 mill. kroner i inntekt til fondene, hvorav 4,1 mill. kroner er finansinntekter. De samlede utgiftene utgjorde 525,7 mill. kroner. Dette ga et underskudd på 72,5 mill. kroner og medførte at fondskapitalen ble redusert fra 508,6 mill. kroner til 436,1 mill. kroner.

Årsrapporteringen for kvoteordningen har fra 2016 vært en del av Omsetningsrådets årsmelding. I 2022 ble det kjøpt opp melkekvoter for ku og geit for til sammen 20,8 mill. kroner. Kvoter for kumelk tilsvarende 20,3 mill. kroner ble solgt ut igjen. Netto kostnader for kvoteordningen belastes fondet for melk.

Omsetningsrådet skal behandle årsregnskapet og årsmelding før revisor avlegger beretning. Revisors beretning stiles til Landbruks- og matdepartementet. Regnskapet er revidert.

Hjemmel

Forutsetninger

Vedlegg

Omsetningsrådets årsmelding 2022.

Møtebehandling

Revisor Pål Stiansen bemerket at revisor bør avlegge beretning før Omsetningsrådet skal behandle årsregnskapet, ref. siste avsnitt i beskrivelsen i innstillingen. Stiansen hadde ingen merknader til regnskapet, men bemerket at enkelte sektorer har gått i betydelig underskudd i 2022. Både kjøtt, melk og egg har gått i underskudd, og særlig egg der fondet har blitt mer enn halvert i løpet av året.

Noen av rådsmedlemmene hadde forslag til endringer i årsmeldingen, og disse sendes til sekretariatet per e-post. Sekretariatet vil ta med forslagene i endelig årsmelding.

Med dette ble saken enstemmig vedtatt i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Årsmelding og regnskap for 2022 godkjennes.
2. Landbruksdirektoratet får fullmakt til å foreta tekniske og redaksjonelle endringer.